

PREZENTAREA modului concret de desfășurare a activităților specifice programelor de studii ID

De mai bine de un deceniu, pe plan european și mondial Învățământul la Distanță (ID) este considerat „învățământul viitorului”. „Societatea cunoașterii”, în care resursele de învățare sunt mult mai diversificate comparativ cu sistemele educaționale tradiționale, a determinat concentrarea asupra *modului* sau *momentului*, și mai puțin a *locului*, în care studentul învață.

Premisa de la care pornește organizarea și desfășurarea activităților didactice în cazul ID o constituie *auto-didactica*. Interesul și cunoștințele anterioare acumulate de student conjugate cu asistarea pedagogică, didactică și metodologică din partea tutorilor și titularilor de discipline asigură configurarea unui program flexibil, conform nevoilor și posibilităților studentului.

Precizări preliminare

În România, programele de studii la forma de învățământ ID, ca, de altfel, la oricare din celelalte forme de învățământ (IF sau IFR), sunt organizate în condițiile Legii nr. 1/2011.

Din punctul de vedere al asigurării calității, procesele didactice trebuie să răspundă cerințelor, criteriilor, standardelor și indicatorilor de performanță impuși de Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (ARACIS).

În conformitate cu cerințele ARACIS, activitatea didactică a studenților nu este realizată fără prezența în campus a studenților, respectiv activitățile didactice „la distanță” (pe platforma e-learning) sunt completate cu întâlniri „față în față”.

O serie de activități didactice presupun, așadar, prezența studenților la facultate, după cum urmează:

1. **Orele de curs** de la forma de Învățământ cu Frecvență (IF) devin ore de **studiu individual (SI)** la distanță. Așadar, **studentul nu trebuie să frecventeze ore de curs**. Pregătirea se face pe baza resurselor de învățare puse la dispoziție de facultate (resurse online postate pe platforma e-learning și în Biblioteca virtuală, manuale, caiete de seminar, al căror cost este inclus în taxa de studii).

2. **Orele de seminar** de la forma de învățământ cu frecvență se distribuie în felul următor:

- a. Activități tutoriale (AT) și
- b. Teme de control (TC)

a. **Activitățile tutoriale (AT)** se desfășoară atât pe platforma e-learning, cât și la sediul facultății, fiind programate două întâlniri față în față pe semestru pentru fiecare disciplină, **prezența fiind obligatorie**. Dacă, de exemplu, într-un semestru sunt șase discipline, studentul trebuie să fie prezent la douăsprezece întâlniri „față în față” cu tutorii responsabili de disciplină, a câte două sau patru ore, în funcție de fondul de timp alocat disciplinei respective.

Pentru a reduce numărul deplasărilor la facultate, întâlnirile vor fi planificate în mod compact, în weekend. Prin „compactare”, activitățile tutoriale se pot organiza în trei sau patru weekenduri (câte șase-opt ore, sâmbăta și duminica).

b. La fiecare disciplină sunt prevăzute câte două **teme de control (TC)** pe semestru. **Temele de control (TC)** se „depun”, respectiv sunt încărcate pe platforma e-learning de către studenți sub formă de eseuri, referate, recenzii, proiecte etc. Lucrările menționate sunt încărcate pe

platformă și verificate cu ajutorul unui soft „antiplagiat”. În cazul în care studentul trebuie să modifice, să îmbunătățească lucrarea respectivă, va fi avizat de tutorele sau coordonatorul de disciplină și va reface lucrarea. Unele teme de control pot fi prezentate sub formă de teste-grilă.

3. Conform normelor ARACIS, „**activitățile aplicative asistate**, laborator, proiect, practică, și alte activități față în față (AA)”, reprezintă „echivalentul orelor de laborator, proiect sau practică de la forma de învățământ cu frecvență”.

La forma de învățământ la distanță orele de **aplicații practice** de tip laborator se desfășoară la sediul facultății, în spațiile special alocate acestor activități sub forma **Activităților Asistate**. Numărul de ore de laborator la ID este identic cu numărul de ore de laborator prevăzut pentru studenții de la învățământul cu frecvență. În mod similar activităților tutoriale „față în față”, orele de laborator pot fi planificate în mod compact în weekend pentru a reduce numărul deplasărilor la facultate.

Este evident că respectarea cerințelor ARACIS asigură un înalt nivel calitativ al pregătirii „la distanță”. Este semnificativ faptul că „la distanță”, în accepțiunea Agenției de asigurare a calității învățământului superior nu înseamnă „fără prezență 100% la școală”.

În cadrul vizitelor de evaluare/acreditare, comisiile ARACIS pun accent pe desfășurarea majorității activităților didactice pe platforma e-learning, urmărind cu maximă exigență evitarea plagiatelor în cazul temelor de control.

Universitatea *Spiru Haret* dispune de toate mijloacele necesare pentru organizarea programelor de studii la forma ID, respectiv poate răspunde cu succes exigențelor criteriilor menționate.

Modul concret de desfășurare a activităților specifice programelor de studii ID

Organizarea și desfășurarea activităților didactice, tehnice și administrative specifice programelor de studii ID sunt coordonate de către *Departamentul pentru învățământ la distanță și învățământ cu frecvență redusă (DIDIFR)*, conform „Regulamentului de organizare și funcționare” a acestuia.

Coordonarea activităților specifice ID are în vedere obiectivele, responsabilitățile și activitățile prevăzute în *Regulamentului* menționat.

În mod concret, activitățile specifice programelor de studii ID au în vedere următoarele:

a) Calitatea și modul de distribuire a resurselor de învățământ

Materialele de studiu ID reprezintă instrumente de lucru care trebuie să suplinească sau să completeze, după caz, rolul și prezența cadrului didactic din procesele tradiționale de instruire.

- Cerințele specifice calitative pentru resursele de studiu destinate procesului de pregătire la ID trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să fie proiectate corespunzător obiectivelor declarate în fișa disciplinei;
- să conțină o prezentare a competențelor dobândite prin însușirea conținutului;
- conținutul materialului didactic să fie subdivizat în unități de învățare care facilitează învățarea graduală și structurată (în Platforma e-Learning);
- să conțină indicarea timpului mediu necesar pentru asimilarea fiecărui modul, cu precizarea ritmului recomandat de studiu;
- subiectele tratate să fie prezentate secvențial, fiecare modul fiind constituit pe baza celor prezentate anterior și cu referire la acestea;

- să utilizeze o gamă largă de procedee care facilitează reținerea faptelor esențiale: (rezumate, concluzii, exemple ilustrative ș.a.);
- să includă cu regularitate teste de autocontrol;
- să conțină instrucțiuni pentru a ghida studentul cum să parcurgă resursa de învățământ prezentată;
- să fie prezentată atractiv, într-un format convenabil.

Dimensionarea unităților de învățare (module/teme) se face în funcție de capacitatea de concentrare în studiul individual.

Pentru specializările care implică perfecționarea și confirmarea practică a pregătirii profesionale *Planul de învățământ* va include stagii de practică în unități de profil.

Aplicațiile practice trebuie să ilustreze cele mai potrivite metode de soluționare, în raport cu complexitatea problemelor/situațiilor abordate.

- Sintetic, modul de distribuire a resurselor de învățământ se prezintă astfel:

- ✓ manualele tipărite în tehnologia ID/IFR la *editura* proprie sunt previzionate ca tiraj înainte de începerea anului universitar în funcție de numărul de studenți înscriși la forma ID;
- ✓ resursele de învățare sunt oferite studenților la începutul anului universitar (costul acestora fiind inclus în taxa de studiu);
- ✓ la sediile Centrelor ID/IFR din cadrul facultăților studenții au acces la biblioteci organizate pe domenii de studii, având asigurate condiții de studiu individual;
- ✓ pe Platforma *e-Learning* sunt amplasate cursurile cu module și unități de învățare;
- ✓ la *postul propriu de televiziune* se transmit cursuri, în direct sau înregistrate, respectiv prin emisiunea *Tele-amfiteatru*, în care se desfășoară seminarii, dezbateri și consultații;
- ✓ în publicația săptămânală *Opinia Națională* distribuită gratuit pe suport tipărit și online sunt cuprinse materiale de consultații, dezbateri ș.a..;
- ✓ la începutul anului universitar, pe baza calendarelor stabilite și a orarelor zilnice se facilitează accesul studenților ID la calculatoarele amplasate în spațiile special destinate accesului studenților;
- ✓ studenții ID pot în toate ocaziile să participe la activități complementare de instruire, direct în sălile și amfiteatrele facultăților;
- ✓ prin mijloacele pedagogice specifice, studenții ID sunt permanent încurajați să își asume responsabilitatea propriei pregătiri.

b) Modul de comunicare între cursanți și tutori

Comunicarea directă între cursanți și tutori se realizează:

- ✓ cu prilejul derulării activităților specifice de tutoriat și teme de control;
- ✓ cu prilejul derulării activităților asistate asimilate/considerate activități de laborator;
- ✓ prin e-mail, telefon, CISCO;
- ✓ prin teleîntâlniri de lucru pe rețeaua internet/intranet, respectiv videoconferință;
- ✓ pentru fiecare disciplină sunt întocmite liste nominale cu tutori și calendare pentru activități tutoriale și activități asistate. Acestea se aduc la cunoștință studenților ID și tutorilor la începutul anului universitar;
- ✓ studenții ID sunt încurajați să manifeste interes permanent în comunicarea cu tutorii, coordonatorii de discipline, Centrele ID/IFR fiind la dispoziția acestora cu orare stabilite, inclusiv după-amiaza și în zilele de sâmbătă și duminică.

c) Modul de desfășurare a activităților tutoriale și asistate

- ✓ Atât tutorii, cât și personalul administrativ sunt instruiți la începutul fiecărui semestru cu privire la programarea desfășurării activităților, rolul, atribuțiile și răspunderile pe

care le au pentru asistarea studenților de la ID pe parcursul derulării procesului didactic.

✓ Se respectă calendarele disciplinelor, orarele, locurile de întâlnire față în față și online (săli de clasă, laboratoare etc.).

✓ Cadrul didactic coordonator de disciplină organizează, conduce și verifică permanent activitatea tutorială și de asistare individual sau în grup, pe fiecare disciplină, evaluând în conținut și calitate activitățile specifice (studiu individual, temele de control, activitățile de tutoriat, activitățile asistate).

d) Modul de verificare pe parcurs și de evaluare finală prin examen

✓ Sistemul de evaluare a cunoștințelor pentru promovarea disciplinelor și acordarea creditelor transferabile include proceduri de evaluare continuă și finală;

✓ procedurile de evaluare continuă au forme specifice. Ponderea acestora în evaluarea finală se stabilește de către coordonatorul de disciplină și se precizează în *Fișa disciplinei*;

✓ verificarea pe parcurs se realizează în 1-3 etape, calendarul evaluărilor pe parcurs fiind etapizat în mod corespunzător calendarului disciplinei;

✓ conform normelor ARACIS, „evaluarea finală se realizează în sesiuni programate semestrial prin examene, colocvii sau probe practice desfășurate obligatoriu în prezența coordonatorului de disciplină și a tutorilor sau cadrelor didactice care au desfășurat activități didactice aplicative”;

✓ perioada de examinare se înscrie în calendarul disciplinelor și se aduce la cunoștința studenților ID la începutul fiecărui semestru;

✓ coordonatorii de disciplină gestionează direct elaborarea resurselor de studiu și a resurselor de examinare-evaluare, regăsite în sistemul e-Learning în mod personalizat pentru fiecare student;

✓ după caz și după specificitatea disciplinei, studenții întocmesc referate-eseu, participă la cercetarea științifică, sesiuni de comunicări ș.a. evaluate adițional sau prin condiționalități pentru admitere la examen;

✓ procesul de examinare-evaluare finală la fiecare disciplină se desfășoară la sediul Centrului ID/IFR al Facultății în cadrul sesiunilor de examene sub organizarea și conducerea directă a coordonatorilor și tutorilor de discipline, pe baza metodologiilor și instrucțiunilor generale și specifice elaborate și aprobate la nivel de Universitate și/sau Facultate.

Director Departament IDIFR,

Conf. univ. dr. Eugen Ghiorghită